

TER INLEIDING: EEN MOEILIJKE KWESTIE.

O, wat heeft deze kwestie me al een hoofdbreken, onaangename uren, zorgen gekost! Nu ben ik voor mezelf tot een besluit gekomen, dat me den tijd laat. Maar of ik het goede deel heb verkozen, dat weet ik waarlijk niet. En nu wil ik aan u allen, lezers van „Het Kind”, de geschiedenis en haar verloop meedeelen. Misschien kunt ge mij en elkaar helpen met uw raad, uw ervaringen. Daarom schreef ik boven dit stukje: Ter inleiding. Ik hoop, dat mijn artikeltje belangstelling zal vinden.

Mijn dochtertje, dat nu spoedig zes zal worden, wordt door onzen huisvriend-huisdokter tot de nerveuze kinderen gerekend. Haar twee jaar jonger broertje heeft volgens hem een zeer normaal zenuwgestel. Dat ik dit vermeld, daar bedoel ik mee: ik heb dus ook nog een kind, waar ik *niet* zooveel over prakkezeer, een kind, waar ik op leeren kan, dat er over een kind niet *per se* geprakkezeerd moet worden.

Er zijn in mijne omgeving méér kinderen met het merkteken: nerveus. Maar — dat zijn zulke akelige kinderen. Zulke onbeminlijke kinderen. Zulke stoute kinderen. Zulke lastige kinderen. En mijn dochtertje is zoo heel anders. In haar gewone gedrag nooit lastig. Altijd bezig. Bijzonder handig in sommige dingen. Zoo is de onderwijzeres van haar voorbereidende klasse zéér tevreden over haar handwerken en haar „zingen bij de piano”. Dan heeft ze lieve maniertjes, zoodat ze zéér bemind is bij de juffrouw en de meisjes. Om mee naar oude menschen te nemen is ze een model-kind. Dan babbelt ze, en zingt voor ze — enfin, ik zou het alles kunnen stuiten, bang voor effectbejag, als ik er de ouwetjes — ’t betreft hier de bezoeken aan haar Overgrootmoeder, die in een inrichting verpleegd wordt — niet zoo’n groot plezier mee deed.

Haar gezondheid is goed. Ze groeit hard, is lang en frêle. Ze heeft een bloeiend rood kleurtje. Enfin — heelemaal geen zenuwlijdstertje. En toch! Wat ik al niet afgesukkeld heb met haar eten, met haar slapen, met haar „nachtelijke opschrikkingen”, zooals onze dokter het met een Latijnsch woord noemde. Netelroos heeft ze vaak, wat ook al in verband moet staan met nervositeit. En dan deponeert ze, bij alle nadering van toestanden, waar ze niet tegen opgewassen is, ongeloofelijke hoeveelheden ontlasting, terwijl ze daartusschen door overgeeft. Even daarna — 't gebeurde in vetter tijden — haalt ze twee dikke sauzijzebroodjes uit de kast en eet die op, terwijl het haar goed bekommt. Haar maag is 't dus niet. Alles nervositeit, zegt de dokter.

Juist, omdat ze zoo moeilijk kan wennen aan andere toestanden, heb ik haar, toen ze net vijf jaar was, in de voorbereidende klasse der Kralingsche Schoolvereniging gedaan. Ik kan u zeggen, dat mijn vorige vakantie door het naderen van dit vreeselijk gebeuren vertroebeld is. Ze zou beginnen met drie morgens in de week en dan met Paschen alle morgens. Alzoo was er een mooie overgang naar de eerste klasse, waar ze ochtend en middag zal zijn.

Het kind vond het prettig — ik had haar verscheidene malen met me meegenomen om de school te bezoeken. Ik kan nog sidderen, als ik aan mijn herfst '17 denk. Ze was van volmaakt goeden wille, de stumper, als ze half acht uit haar bedje kwam. Maar ze moest een vrijbrief voor te laat komen hebben, want tot Kerstmis toe liep ik elken morgen, werkelijk elken morgen, als een schoonmaakster te ridderen. Ontlasting. Overgeven. Dan in haar benauwdheid, doodsblijk, kwam weleens de klacht: „ik wil niet naar school.” Maar net was het allerlaatste uit het arme lijfje en maagje, of ze liet zich vlug helpen, gaf me een zoen, en liep op straat dapper te dansen naast haar vriendin, alsof er niets gebeurd was. Van Kerstmis tot Paschen kwam het overgeven etc. sporadisch voor.

Zeker, als ik haar wou trachten te doen ontbijten. Denk toch eens aan! Dan ging dat kind op de koude wintermorgens *absoluut nuchter* de deur uit! Maar — haar ontbijt ging in een trommeltje mee, en dat mocht ze om tien uur nuttigen.

Na Paschen, toen ze elken morgen naar school toog, is het spuwen etc. ineens opgehouden en langzamerhand is het ontbijten in de mode gekomen.

Nu zijn we al in de bosschen, die speciaal voor haar voorgeschreven zijn. Verleden jaar was ik op Scheveningen met haar, maar wat ik daâr met haar doorgemaakt heb aan overgeven etc. met slapen, netelroos. — Ik mag nooit meer met haar naar zee, zegt de dokter en ik bedank er ook feestelijk voor.

Bij dergelijke dingen merk ik dus haar zenuwen. En nu komt de kwestie, waarin ik dan den raad en de ervaringen van anderen hoop te krijgen.

Verlegen is 't kind absoluut niet. Met mij, overal, en zonder mij, in haar eigen omgeving, staat ze iedèreen op de meest gepaste wijze te woord. B.v. een uitgever had gevraagd of hij me om drie uur spreken kon. „Ja”, zeg ik. Ik moest echter plotseling de stad in, met de kans, zeker een half uur te laat thuis te zijn. Daar de meneer van buiten de stad kwam, kon ik hem niet waarschuwen.

„Suus”, zeg ik. „Er komt om drie uur een meneer, om

met Moeder over boeken te spreken. Ontvang jij hem dan. Zeg, dat ik nog even de stad in moest, maar zoo gauw mogelijk terug kom. En hou jij dien meneer dan bezig, hè?”

Ik kwam om half vier mijn werkkamer binnen en vond Suus en de meneer vertrouwelijk naast elkaar op den divan. De uitgever was ten zeerste tevreden over de wijze, waarop hij zijn half uur had doorgebracht en was zoo ongeveer van al ons hebben en houden op de hoogte.

Plotseling, zij het ook haar onbekende, bezoekers te woord te staan tot ik kom, is een gewone taak voor haar. Moeders van „verlegen” kinderen zijn verrukt over haar, zooals ze zich in een groot gezelschap volwassenen beweegt.

Maar —

Ze wil niet op visite, zonder mij. Niet op kindervisite dus. Nergens. Zelf mag ze zoo gastvrij zijn, als ze wil. Onze groote kinderkamer, ons tuintje ergens in het lommer van een oude vervallen buitenplaats op tien minuten afstand van onze woning, staan open voor elk vriendinnetje. Ons buurtje, even oud als zij, komt, sedert de dames drie jaar zijn, altijd bij ons, morgen en middag, als er niets beters is te doen. Sedert drie jaar heeft ze op haar verjaardag haar eigen partijtje. Gevolg van dit alles, dat ze overal elders gevraagd wordt. Maar *nergens* wil ze heen. Is dat nu niet vreemd? Ze zegt: „ik ben te verlegen. Ik durf niet.” Er zijn uitnoodigingen bij, zij 't dan eenvoudig „om te komen spelen”, die elk kind zouden doen watertanden.

Tegenover ons huis b.v. ligt een huis, rondom in een uitgestreken tuin. Als een geheim vol heerlijkheid is de achtertuin. Wij hebben twee tuintjes net groot genoeg om een matje uit te slaan. De kleine bewoonster van het alleenstaande huis dwaalt uitlokkend door het groen en de bloemen, roept mijn dochttertje, of ze bij haar komt spelen. Mevrouw ondersteunt het verzoek per telefoon. Geen kwestie van „Puckie moet maar hier komen, als ze met me spelen wil”, zegt ze. En dan komt Puckie. En zoo gaat 't de heele buurt door, en ik ben maar bang, dat ze langzamerhand zal worden het impopulaire kind, „dat nooit meewil”.

Ons voortuintje is zoowat het allerkleinste van de heele buurt. En laatst had ik er toch vijf kleine dametjes in, met vijf poppenwagens. Allemaal thuishoorende in grootere tuinen. Maar mijn dochter was niet te bewegen, mee te gaan naar een anderen tuin, ofschoon ik haar binnenriep en haar uitlegde, dat 't me eigenlijk héél ongelegen kwam, al dat gebabel onder het raam van mijn werkkamer, terwijl andere moeders zooveel meer ruimte en *niet* dit werk hebben.

Natuurlijk heb ik me ook actief te weer gesteld.

Er was een partij, waarop de heele klas gevraagd was. Ook dus de boezemvriendin. Dat zal nu een jaar geleden zijn.

„Nu ga je”, zei ik kort en bondig. „Nu is het net als op school, alleen heb je nu school op de Avenue en hoeft niets te doen dan pret te maken. Ik wil niet hebben, dat de andere kinderen zeggen: „die flauwe Suusje wil niet komen.”

Ze hilde, ze smeekte, 't hielp niet. Mijn briefje ging in zee „Uitnoodiging aangenomen”. Per telefoon lichtte ik de moeder in. „Of Juf even blijven mocht, en of Mevrouw me niet kwalijk wou nemen, als 't mis liep. Maar dat ze me een dienst deed, door het kind te accepteren.” En ik dacht: Misschien is het kind er ineens overheen, als dit lukt.

Ik had een ellendigen morgen.

Met al de nare verschijnselen, hierboven beschreven. Ze zag wit als een doek, en geeuwde telkens als een volleerde

zenuwlijderes. Smeeken deed ze niet meer, maar trachtte door zijdelingsche toespelingen van de partij af te komen.

„Ik had net mijn poppen willen wasschen. Moeten die nou maar zoo vuil blijven?”

„Het is veel te druk voor die Mevrouw, zooveel kinderen.”

„Wie past er nou op Kees, als Juf weg is?”

„Ik.”

„En jij moet schrijven. Juf kan niet met me mee —”.

Met haar arme lijfje absoluut leeg, 't snoetje zielig wit boven de witte jurk, ging ze eindelijk. En — net was ze er of alles was goed. Prachtig ging het. Juf stuurde ze dadelijk naar huis. „Het hoefde niet meer.” Die mevrouw zal wel gedacht hebben, dat ik een schrikkelijke zeurpiet was. Maar ze had haar 's morgens eens moeten zien.

Zoo is 't op school ook — niemand wil gelooven, wat ik eerst met 't kind doormaak, als men ze zoo ijverig, vroolijk en vriendelijk ziet zitten.

Den volgenden keer, dat er 's morgens een uitnoodiging kwam, of Suusje 's middags kwam spelen, had ik erge hoofdpijn. Ik voelde me absoluut onmachtig om het kind door net zoo'n ochtend als de vorige heen te helpen. En bedankte.

Ze was in de wolken. En 's middags! Haar boezemvriendin was ook gevraagd, stapte triomfantelijk het huis voorbij op haar partyschoenen. Alle kleine meisjes uit het laantje waren gevraagd. Zoo bleef Suusje verlaten als nooit achter. En vroolijk en tevreden als een sijsje speelde ze den heelen middag *alleen* op straat, in 't gezicht van 't partijhuis, waaruit nu en dan het gejubel klonk.

In den regel nam ik de uitnoodigingen aan. En ik had een ellendigen morgen, en ze ging. En niemand wou gelooven, dat 't kind eigenlijk *niet* wou. Maar ik wou volhouden; met schoolgaan had ik 't dan toch ook eindelijk gewonnen.

Toen — nu enkele weken geleden — kwamen er drie uitnoodigingen in zes dagen tijd. Twee eenvoudige partijtjes. Een spelen gaan. Ik nam gretig aan. Daar was misschien de gelegenheid, haar er voorgoed door te helpen. Als 't nu zoo kort achter elkaar driemaal goed ging, want 't *ging* toch immers telkens goed! Dan *was* ze er.

Ze ging. Driemaal. Elke morgen was ellendiger dan de vorige. En de derde maal — toen ik zelf op de tweede helft van de partij genoodigd was — vond ik haar zielig betrokken. De mooie jurk bevuild. Even nadat Juf weg was, had ze (toch nog! waar haalt een kind 't vandaan?) overgegeven. Denk eens aan, wat een last en consternatie veroorzaakt. En wat zal ze zich geschaamd hebben.

Ze was kalm, en speelde lief mee. Schijnbaar als de anderen. Maar toen ik even met Mevrouw mee was gegaan, het kleintje te zien, dat boven stond — vond ik haar temidden der partij in wanhopige tranen, en wild omklemde ze me. „Ik was je kwijt —”

Toen heb ik besloten, voorloopig alle uitnoodigingen te weigeren. Om het kind. Ofschoon ik toch ook wel niet anders kan voor haar en mijn fatsoen — jegens de gastvrouw. Ik kan het niet meer riskeeren. Maar ellendig vind ik de heele kwestie.

In de weken, die sedert verlopen zijn, is haar tegenzin voor bezoeken bij anderen nog toegenomen.

Nu wil ze zelfs niet eens meer, met mij mee naar een ander!

En ik laat 't er ook maar weer bij. Ik ben den strijd

moede, en denk wel, dat het kind nog vermoeder is. Maar als ik u nu toch vertel, dat *zij* en *ik* hier genoodigd zijn bij een bevriende familie uit Rotterdam, die een idyllisch gelegen buitenhuis bewoont, eenige minuten sporens verder! Ik heb haar het huis en de omgeving in gloeiende kleuren beschreven. Ik heb haar het verlangen geschilderd van het vriendinnetje, dat op haar wacht. Een *Rotterdamsch* vriendinnetje dus. Ze wil niet. En ze heeft me laten gaan, met Kees, in haar plaats. Met het mooie lokaaltje, dat ze zoo heerlijk vindt. Doodkalm. Vroolijk ons nawuivend.

Het onderwerp op visite gaan is tusschen haar en mij afgehandeld. Maar er over klaar ben ik nog lang niet.

Nu Gij.

Bilthoven.

NANNIE VAN WEHL.